

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

*Kasım 2020
Cilt 5, Sayı 3*

*November 2020
Volume 5, Issue 3*

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

Kasım 2020, Cilt 5, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research

November 2020, Volume 5, Issue 3

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Editör

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editör Yardımcısı

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Assistant Editor

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Yazım ve Dil Editörü

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Dr. Arzu ÇEVİK

Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Philologist

Assoc. Prof. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Assoc. Prof. Dr. Serpil ÖZDEMİR

Dr. Arzu ÇEVİK

Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Yabancı Dil Editörü

Doç. Dr. Gülden TÜM

Doç. Dr. Tanju DEVECİ

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

Foreign Language Specialist

Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM

Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ

Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği

06590 ANKARA - TÜRKİYE

e-posta: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association

06590 ANKARA - TURKEY

e-mail: editor@sead.com.tr

sead@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Journal of Limitless Education and Research(J-LERA) is an international refereed journal published three times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

İNDEKSLER / INDEXED IN

Kapak: Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK-Dr. Barış ÇUKURBAŞI

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 3

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. A. Gani ARIKAN, Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. A. Işıl ULUÇAM-WEGMANN, Universität Duisburg-Essen, Deutschland
Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Ağrı Çeçen Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali MEYDAN, Nevşehir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Murat GÜLER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ, Dicle Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Ulvi YILMAZER, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Apollinaria AVRUTINA, St. Petersburg State University, Russia
Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Efe AKBULUT, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Emine KOLAÇ, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Emre ÜNAL, Ömer Halis Demir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erika H. GILSON, Princeton University, USA
Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Fredricka L. STOLLER, Northern Arizona University, USA
Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Karaman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hakan UŞAKLI, Sinop Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Jack C RICHARDS, University of Sydney, Avustralia
Prof. Dr. Kamil İŞERİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Levent MERCİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 3

-
- Prof. Dr. Liudmila LESCHEVA, Minsk State Linguistics University, Belarus
Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI, Rouen University, France
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Merih Tekin BENDER, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOđLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nesrin İŐIKOđLU ERDOđAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Perihan YALÇIN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Pınar GİR MEN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Selma YEL, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serap BUYURGAN, Bařkent Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Serdar TUNA, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Songül ALTINIŐIK, TODAİE Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
Prof. Dr. Süleyman İNAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Őafak ULUÇINAR SAğIR, Amasya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Őerif Ali BOZKAPLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Tahir KODAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Todd Alan PRICE, National-Louis University, USA
Prof. Dr. Tom GILLPATRICK, Portland State University, USA
Prof. Dr. Turan PAKER, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. William GRABE, Northern Arizona University, USA
Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS, University of Leeds, UK
Assoc. Prof. Dr. Christina FREI, University of Pennsylvania, USA
Assoc. Prof. Dr. Elza SEMEDOVA, Khazar Universty, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Salah TROUDI, University of Exeter, UK
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Spartak KARDIU, Tiran University, Albania

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 3

- Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Şaziye YAMAN, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, UAE
Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania
Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Anıl ERTOK ATMACA, Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aydın ZOR, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Bilge AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Demet GİRGİN, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Esin Yağmur ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Melek ŞAHAN, Ege Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Meltem DEMİRCİ KATRANCI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nazan KARAPINAR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Orhan KUMRAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Salim PİLAV, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ufuk YAĞCI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 3

Doç. Dr. Vesile ALKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Zafer TANGÜLÜ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye

Dr. Feride HATİBOĞLU, University of Pennsylvania, USA

Dr. Hanane BENALI, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Nader AYİŞH, Khalifa University of Science and Technology, UAE

Dr. Nurcan KÖSE, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Ulaş KAYAPINAR, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 3

Bu Sayının Hakemleri (Referees of This Issue)

Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi

Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Tuncay CANBULAT, Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi

Dr. Aysun Nüket ELÇİ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Dr. Barış ÇUKURBAŞI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Dr. Ceren DOĞAN, Bartın Üniversitesi

Dr. Emel GÜVEY AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Dr. Güzin ÖZYILMAZ AKAMCA, Dokuz Eylül Üniversitesi

Dr. Halil İbrahim YURDAKAL, Pamukkale Üniversitesi

Dr. Yasemin BÜYÜKŞAHİN, Bartın Üniversitesi

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 3

Dear Readers,

We are delighted to present you the November 2020 issue of The Journal of Limitless Education and Research. Our journal has been published continuously by the Limitless Education and Research Association (SEAD) since 2016.

The aim of our journal is to publish theoretical and applied studies in the field of education and research, to share scientific information at national and international level, to prepare an environment for the production of new information, to announce innovations and to contribute to scientific production. For this purpose, priority is given to qualified research and compilation studies.

The Editorial Board of our journal and the members of the Scientific Committee consist of academicians who are experts in their fields. Our journal, which is getting stronger with the valuable contributions of scientists, continues its publication life without compromising its academic quality.

The Journal of Limitless Education and Research, published three times a year, is scanned in various national and international indexes and receives many citations. Our journal, which has a SOBIAD impact factor of 0.3 in 2019, will be published both in Turkish and English as of this issue. Thus, it is aimed at reaching a wider audience.

Our journal will continue to meet with readers in the forthcoming issues as a distinguished publication that includes articles on education and research as well as up-to-date interdisciplinary academic studies.

We wish our journal to contribute to the scientific field, and thank all editors, authors and referees who contributed to its preparation. With our best regards.

LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH ASSOCIATION

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 5, Sayı 3

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 5, Issue 3

Deđerli Okuyucular,

Sizlere Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin Kasım 2020 sayısını sunmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Dergimiz, Sınrsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) tarafından 2016 yılından bu yana kesintisiz olarak yayınlanmaktadır.

Dergimizin amacı, eğitim ve araştırma alanında yapılan kuramsal ve uygulamalı çalışmalarını yayınlamak, bilimsel bilgileri ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşmak, yeni bilgiler üretilmesine ortam hazırlamak, yenilikleri duyurmak ve bilimsel üretime katkı sağlamaktır. Bu amaçla nitelikli araştırma ve derleme çalışmalarına öncelik verilmektedir.

Dergimizin Editör Kurulu ile Bilim Kurulu üyeleri alanında uzman akademisyenlerden oluşmaktadır. Bilim insanlarının değerli katkılarıyla giderek güçlenen Dergimiz, akademik kalitesinden ödün vermeden yayın hayatını sürdürmektedir.

Yılda üç sayı olarak yayınlanan Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, çeşitli ulusal ve uluslararası düzeydeki indekslerde taranmakta ve çok sayıda atıf almaktadır. 2019 yılı SOBİAD etki faktörü 0,3 olan Dergimiz, bu sayıdan itibaren hem Türkçe hem de İngilizce olarak yayınlanacaktır. Böylece daha geniş bir okuyucu kitlesine ulaşmaya çalışılmaktadır.

Dergimiz önümüzdeki sayılarda, eğitim ve araştırma alanına yönelik makalelerin yanı sıra disiplinler arası güncel akademik çalışmaların yer aldığı seçkin bir yayın olarak okuyucularla buluşmaya devam edecektir.

Dergimizin bilimsel alana katkıları getirmesini diliyor, hazırlanmasında emeği geçen bütün editör, yazar ve hakemlere teşekkür ediyoruz. Saygılarımızla.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

TABLE OF CONTENTS

İÇİNDEKİLER

**Article Type: Review
Makale Türü: Derleme**

Tom GİLLPATRİCK

Innovation and the Digital Transformation of Education **194-202**

Firdevs GÜNEŞ

Hidden Illiteracy in the Context of Lifelong Learning **203-232**
Hayat Boyu Öğrenme Bağlamında Gizli Okumaz Yazmazlık

**Article Type: Research Article
Makale Türü: Araştırma**

Dilara YILMAZ, Ayşe Hicret GÜDÜK

Investigation of Pre-School and Primary School Pre-Service Teacher's Hopelessness Levels in Terms of Different Variables **233-260**
Temel Eğitim Bölümü Öğrencilerinin Umutsuzluk Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Hülya HAMURCU

Views of Fourth Year Primary School Prospective Teachers' Studying at Buca Education Faculty on Drama Techniques **261-284**
Buca Eğitim Fakültesi Dördüncü Sınıfta Okumakta Olan Sınıf Öğretmeni Adaylarının Drama Teknikleriyle İlgili Görüşleri

Güney HACİÖMEROĞLU

Examining the Pre-service Teachers' Mathematics Identity, Early Teacher Identity, and STEM Teaching Intentions **285-320**
Öğretmen Adaylarının Matematik Kimlikleri, Meslek Öncesi Öğretmen Kimlikleri ve FeTeMM Öğretim Yönelimlerinin İncelenmesi

DOI: 10.29250/sead.778780

Posted Date

Article Type

Acceptance Date

10.08.2020

Research

13.11.2020

Views of Fourth Year Primary School Prospective Teachers' Studying at Buca Education Faculty on Drama Techniques

Assoc. Prof. Dr. Hülya HAMURCU, Dokuz Eylül University, hulya.hamurcu@deu.edu.tr

Abstract: Primary school teachers, who carry out teaching services in the first four years of primary schools, graduate by receiving education in the Faculties of Education and can be appointed according to the KPSS exam results. Among the various courses they take during their in-service training are General culture courses and Professional knowledge courses. Before the implementation of the new Primary Teaching Undergraduate programs, Drama courses were one of the compulsory courses and were taught in the third grades 4 hours a week. In addition, there are different courses with the definitions of Drama in science education, Drama in Social studies, Creative drama, Educational drama, which have been opened within the scope of elective courses at different Universities. In Buca Education Faculty, there is an elective "Drama practices in education" course in 4th grade. In this study, which was carried out as a case study, it was examined which techniques and warm-up games the primary school teacher candidates thought to use the most while applying drama in primary schools. The research was carried out with volunteer students in one class in Dokuz Eylül University Buca Faculty of Education, Department of Basic Education, Primary Teacher Education Department, where the researcher studied elective drama courses in the spring semester of 2018-2019 academic year (N = 23). In April, students were asked to answer an open-ended question as a composition. When they were appointed to primary schools as a teacher, "Which warm-up games and drama techniques do they consider to prefer?" were asked. They were asked to make five choices. These responses were tabulated by subjecting them to content analysis. According to the findings obtained, pre-service teachers stated that they thought of using the Consciousness corridor (N = 17), Split screen (N = 12), Telephone calls (N = 9) and Gossip ring (N = 9) the most. Other findings and suggestions were included in the study.

Keywords: Primary school teacher candidates, Drama techniques, Warm-up plays

Cited in: Hamurcu, H. (2020). Views of Fourth Year Primary School Prospective Teachers' Studying at Buca Education Faculty on Drama Techniques. Buca Eğitim Fakültesi Dördüncü Sınıfta Okumakta Olan Sınıf Öğretmeni Adaylarının Drama Teknikleriyle İlgili Görüşleri. *The Journal of Limitless Education and Research, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 5(3), 261-284. DOI: 10.29250/sead.778780.

Author's ORCID No: 0000-0002-1646-9888

1. Introduction

Classroom teachers, who carry out their teaching services in the first four years of primary schools, graduate from Education Faculties and can be appointed according to their KPSS results. Among the various lessons that teachers take during their pre-service training are specialized field lectures, general culture lectures and vocational knowledge lectures. Before the New Classroom Teaching Undergraduate programs began to be implemented (2018), Drama courses were one of the compulsory courses and taught 4 hours per week in 3rd Grades. In addition, there are different courses with the definitions of drama in science, drama in social studies, creative drama, drama in education, which have been offered within the scope of elective courses at different universities. In Buca Faculty of Education, there is an elective "Drama Applications in Education" course in 4th Grade. (http://debis.deu.edu.tr/ders-katalog/2016-2017/tr/tr_1117_1117_2157.html).

Although different meanings are derived from when the word 'drama' is stated, it is known that this word originates from the Greek terms "Dran" and "Dranein", and means to do, and to act (Mone, 2003: 8). As a method, drama can be used in theater, education of performing arts and education. In studies related to drama, its definitions are found such as educational/educational drama, creative drama, psycho-drama, and socio-drama etc. In this current study, the definition of drama is adopted as a general usage and it is determined that it includes a process of both creativity and educational elements. Although it is predicted that it started earlier all over the world (1920s), it is known that it entered the 1938 curriculum in our country and that books were even published in this field in the 1950s (Adigüzel, 2013: 148-252). In widespread introduction of drama into the education process, the contributions of the teachers, namely Tamer Levent and İnci San in 1970s and 1980s are great. Since then, numerous studies (i.e., theses, researches, symposiums, and workshops, etc.) have been carried out in our country.

Especially in recent years, it is known that its use as a method in the education process has become widespread. This process, which can be defined as the practices that enable the child to be active in the education process, to think sophisticatedly, express themselves, and to be creative by putting himself in the shoes of others (Publication by Anadolu University [AUU] 2016: 6), has been supported by various publications by the Ministry of National Education (MoNE, 2003, 2004). As a result, the point reached is evaluated positively in terms of both the

widespread use of the field and the drama method which enables learning through experiences and creates an enjoyable environment.

Upon the search of literature, various studies such as the impacts of drama on success and attitudes of students or prospective teachers, attitude towards drama, possible differences according to gender, socialization and creativity are observed (Ömeroğlu, 1990; Üstündağ, 1997; Şahin & Oktay, 1998; Koç, 1999; Okvuran, 2000; Selvi & Öztürk, 2000; Aylıkçı Şimşek, 2001; Özsoy, 2003; Tokgöz, 2003; Özer, 2004; Sağırılı & Gürdal, 2004; Ünal, 2004; Oğur & Bağcı Kılıç, 2005; Duatepe & Akkuş, 2006; Özdemir & Üstündağ, 2007; Hamurcu, 2008; Şahbaz & Hamurcu, 2009; Kahyaoğlu, Yavuzer & Aydede, 2010; Başçı & Gündoğan, 2011; Altıntaş & Kaya, 2012; Çelikkaya, 2014; Karapınarlı & Görgeç, 2014; Durdukoca, 2015; Saylan, Altıntaş & Kaya, 2016;). Additionally, in recent years there are also studies (Özkan & Tuğluk, 2018) revealing the positive effects of drama in both primary and kindergarten levels in Turkish education (Şahin, 2018) and also in Mathematics teaching.

Hamurcu (2018), who conducted a similar study on the benefits of drama with university students, determined that prospective teachers identified the benefits of drama such as learning with fun, activating the student, providing permanent learning, increasing creativity, being applicable in different courses, and improving motivation. In addition, in this study, prospective teachers emphasized that they would apply drama in their lessons.

Ultimately, in the light of all these studies the research question of this study is as follows: Which of the warm-up games and drama techniques do the pre-service teachers think to prefer in primary schools when they are appointed as a teacher? By this question posed to the pre-service teachers, they were asked to make five choices with their reasons.

2.Method

In this study carried out in the form of a Case Study, which is one of the qualitative research designs, which techniques and warm-up games that classroom prospective teachers mostly think of using drama in primary schools were investigated. Thus, it is aimed to "define and see the details that make up an event" (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2008: 249-250). Only qualitative research model was utilized in the process. When the prospective teachers were appointed, and as a teacher, they were asked which of the warm-up games and drama techniques they would like to prefer in primary schools and five choices they have. Content analysis was carried out on the answers given to the open-ended questions applied to participant teachers through document analysis (Yıldırım & Şimşek, 2000: 155-175).

2.1. Participants

The research was conducted with volunteer students from the Department of Elementary Education, Department of Classroom Education at Buca Faculty of Education in Dokuz Eylül University. The participants took elective drama courses in the spring semester of the 2018-2019 academic year (N=23). Since ethics committee approval was not required for the studies conducted at the university in the specified period, permission was not obtained. Six of these participants are male and 17 of them are female. In April, an open-ended question was posed to the participants and they were asked to answer them in composition.

2.2. Data Collection Tools

The answers given in words by the prospective teachers were read by the researcher and the warm-up games and drama techniques they preferred were listed as in two themes (Yıldırım & Şimşek, 2000: 155-175). In this process, the gender variable was also taken into account. The obtained data was read by a second expert and its reliability was examined. It was seen that there was a problem merely in two codes; consequently, it was determined that there was .95 fit. This result was deemed sufficient to discuss the findings. In transferring the data to the table, the frequencies according to gender are also specified. In the analysis process, the preferences of these items were also listed, but they were not given because of the difficulty in tabulation.

2.3. Application Process of Drama Practices

Drama practices lasted for one semester (14 weeks), and one week is allocated for the exam since midterm exams took place on the 7th and 8th week of the semester and they are done during class hours on the weekdays as in the schedule. In the first week, participants were met and information was given about the course. In the first 3-4 weeks, a general theoretical knowledge was repeated with the prospected teachers who had taken drama course in the previous year and the applications to be done/planned were explained. Drama sessions in the implementation process are generally planned in 3 stages. Sessions; 1) Warm-up and adaptation exercises/games 2) Realized as the actual working process (improvisation and formations) 3) Relaxation and evaluation. During the first 2 weeks of practice, the drama leader conducted the sessions according to the plans he prepared and gave information to the prospective teachers about the process where necessary.

In the other weeks, the prospective teachers themselves planned creative drama sessions in groups, both for the field teaching (Science, Turkish, Mathematics, Life studies lessons, and so on in primary school) and in accordance with their own preferences and managed the process by leading. Since the lessons are 90 minutes, the prospective teachers made the planning accordingly and there was an evaluation process at the end of each session. The leader personally participated in all the processes and took part in improvisation and games when the number of participants was not sufficient. The comments made in the evaluations in the drama processes were also sufficient in the emergence of this research. During a session in April, the prospective teachers were given the above-mentioned question and asked to answer it. The responses received from the prospective teachers were also analyzed as items.

3. Findings and Discussion

In this part of the study, the findings obtained through the analysis of the answers given to the question are interpreted. The rankings in the table are considered appropriate in the light of the explanations given in the analysis section. In the first table given below, the opinions of the prospective teachers about which warm-up games they will prefer are given. In the table, female is indicated as "f" and male as "m".

Table 1
Results of Analyses for the Classroom Prospective Teachers' Opinions Regarding the Warm-up Games They Consider Utilizing in Drama

	Warm-up Games	Participant (N)/Gender (f and m)	Total
1	Games played with the ball (name etc.)	f	6
2	Newspaper folding	4f+2m	6
3	Mirror	3f	3
4	Creating a sculpture	3f	3
5	Adhesive papers	2f	2
6	Who started the action	2f	2
7	Trust pool	1f+1m	2
8	Attention training (with the body)	1f+1m	2
9	Find your mate/match	1f+1m	2
10	Sing my songbird crow, sing	1f+1m	2
11	Fruit basket	2f	2
12	What s/he has	1f	1
13	Walking	1f	1
14	Who is the thief	1m	1
15	Grabbing a chair	1f	1
16	Streets and directions	1m	1
17	Hot-cold	1m	1
18	Corner grabbing	1f	1

As observed in Table 1, the exercises, that pre-service teachers think to utilize in the warm-up and play/game process, which are the first stages of their drama work, differ

considerably. As known, it is aimed to make a start to the drama with this stage, and it is tried to make the participants and the leader fuse with each other. This process is also planned to ensure that the individual gets used to the environment and feels ready physically and spiritually for drama. As known, this process, which includes elements such as interpersonal meeting, communication, trust and harmony, is planned and implemented by the leader (MEB,2003:42).

The process can be defined in different ways. For instance, while Ministry of National Education (MoNE) (2004: 36) classifies warm-up activities as Walking, Running, and Sensing; in MoNE (2003: 42-53) these activities are defined in threefold: a) physical warming, b) group warming up, and c) warm-up practices to increase communication.

According to Adıgüzel (2013: 109) who defines any creative drama session as in three ways: I. Warm-up and preparation, II. Animation, III. "Evaluation-Discussion", the purpose of warm-up activity is to create a group dynamic and prepare them for the next stage. Body and cognition work together in this process.

In general, the selection of warm-up games in accordance with the main work is recommended for the process so that it could be effective. According to the findings obtained from the study, the first places among the pre-service teachers to prefer warming up are found to be games played with the ball (6), newspaper folding (6), mirror (3), creating sculpture (3). To be less in number, adhesive papers, who started the movement, trust pool, attention training, finding your mate, my songbird crow and fruit basket were among the warm-up activities stated twice by two prospective teachers. Others on the list are mentioned only once.

Considering the afore-mentioned clustering among the 18 games here, it is observed that there are exercises from each classification. It is revealed that pre-service teachers aim to socialize, get acquainted, provide physical activity and confidence etc. during the warm-up process. Although a limited number of warm-up exercises were mentioned, this situation was found positive by the researcher.

However, for the researcher, the most striking finding on the list was Walking. This exercise mentioned for warm-up exercises was underlined by only one prospective teacher. However, leaders start with walking in many drama activities. The process could be initiated in different ways such as walking fast or slowly, accompanied by music, on hot sand, on the riverside, and/or on slippery stones, etc. According to the researcher, the fact that it was mentioned by only one participant deduced that walking was considered as a general start rather than a warm-up practice.

In this part of the study, the opinions of the prospective teachers regarding which techniques they would intend to use when appointed as teachers are presented in the table below.

Table 2
Results of Analysis of Classroom Prospective Teachers' Views on Drama Techniques that They Consider Using in Drama (N = 23)

	Drama techniques	Participants (N) / Gender (f and m)	Total
1	Corridor of consciousness	13f+4m	17
2	Split screen	9f+3m	12
3	Telephone interviews	7f+2m	9
4	Gossip ring	9f	9
5	Photo frame	3f+1m	4
6	Pantomime	2f+2m	4
7	Flashback	3f	3
8	Hot chair	2f+1m	3
9	Improvisation	1f+2m	3
10	Role play	2f	2
11	Frozen image	1f+1m	2
12	Writing/writing letters in a role play	2f	2
13	Inner sound - outer sound	1f	1
14	Organizing a meeting	1f	1
15	Rituals	1m	1
16	Private propriety	1f	1
17	Interview	1f	1

As displayed in Table 2, prospective teachers stated that they thought of using 17 drama techniques in total. Unlike warm-up activity, this table indicates that some techniques are preferred by more participants rather than one individual.

For example, 17 of 23 participants stated that they would definitely use the Corridor of Consciousness technique. This technique can be used in the decision-making process in a dilemma faced by the main character (AUY, 2016: 72). Thus, it is aimed to help the person in the game to take his final action in his decision. It is thought that the underlying reason for pre-service teachers' determination of this technique is that they can guide students in thinking and listening to different opinions about the problems they may encounter in their classes.

The second technique was Split screen (12 people). The feature of this technique is that two scenes that take place in different time or place are designed and played together in a whole (Adigüzel, 2013:402). Thus, the relations between two situations can be brought up for discussion. This choice of teacher candidates is thought to stem from their desire to indicate students the relationships between different events.

Thirdly, the technique chosen by nine prospective teachers was Telephone interviews. In today's world where mobile phones have entered every aspect of our lives, this technique can

be used for the development of the story in the drama process. As Adigüzel emphasized (2013: 401), information received via phone is important for guiding the process. Every interview, every news or information can improve the fiction/story in the drama and be supportive in realizing the process. It is thought that pre-service teachers' choice of this technique is a practical and appropriate choice considering today's technology.

Similarly, another technique mentioned by 9 teacher candidates was the Gossip ring. This technique can be used in the drama process to spread the events related to the role within the group by exaggerating them, turning them into gossip, and thus creating conflict situations (AUY, 2016: 72). In our society, there may be situations where people perceive or exaggerate events differently in their family or workplaces. With this technique/sampling in drama, people can encounter unnecessarily different situations that can be perceived unnecessarily (by acting out/pretending to be). Thus, drama participants can empathize with the problem experienced and view events from different angles. This is thought to be the underlying reason for pre-service teachers to choose this technique.

Creating a photo frame and Pantomime techniques were specified by four prospective teachers. It is noteworthy that both techniques are non-verbal. In the first, the participants create a picture/photograph of a moment (AUY, 2016: 71), in the other, they portray an event, thought or emotion with non-verbal movements (Adigüzel, 2013: 385). Both are based on body language, gesture, and facial expression. As the reason for this preference of prospective teachers, it is thought that it stems from the idea that their students have a skill to gain in expressing themselves.

Techniques preferred by three prospective teachers were Flashback, Hot Chair and Improvisation. In fact, it can be thought that improvisation is present in the whole drama and at all times since as stated in 'the essence of drama is based on improvisation' (MoNE, 2004: 74). In this process, a free act of creation is put forward as the patterns are not known beforehand, and based on imagination. For this reason, pre-service teachers' preference for improvisation is thought to be important in encouraging students' creativity.

In the flashback technique, the present and past situations are exhibited in the game created, and the relationship between the events is tried to be understood. As Adigüzel emphasizes, this technique can provide the opportunity to establish a connection between the past and the present and questioning of the reasons (2013: 374). Thanks to the use of this technique, especially with young children, students can be helped to understand the

relationship between causes or consequences of events. It is thought that the preference of prospective teachers is up to this reason.

The hot chair technique is performed by the participants asking questions to the character in the drama. In this process, it is important to manage the character well as thoughts, values and behaviors can be questioned. Here character should be questioned, subjective experiences and feelings towards the participant should not be asked. Adigüzel also emphasizes that the limits in technique should not be exceeded (2013: 377). The researcher thinks that this technique is more suitable for psychodrama sessions. He also elucidates that it is preferred by only three prospective teachers. If not well implemented and managed, anxiety can be a source of tension for primary school children.

The techniques preferred by two prospective teachers are Role Playing, Frozen Image and Writing in Role. Participants' role playing enables them to assume the identity of that role and express themselves by revealing their creativity and body language. Similarly, they are expected to write in accordance with the role they entered in writing in roles. This process is an effective technique suitable for improving students' literacy skills (MoNE, 2004: 78-79). It is thought that pre-service teachers' preferences are aimed at developing these skills in their students.

In the frozen image technique, the participants create still, silent, non-verbal images with their own bodies during the drama (Adigüzel, 2013: 379). Hence, they give their message to the group. This created image should be understandable by other people. At this point, the use of body language, gestures and facial expressions gains importance. It is thought that the reason why this technique is preferred by the prospective teachers is the development of their above-mentioned skills.

Finally, the techniques preferred by merely one prospective teacher are inner sound-outer sound, Organizing a Meeting, Rituals, Private propriety, and Interviewing. Among the reasons why these techniques are preferred by a smaller number of prospective teachers is thought to be caused by some difficulties experienced during the animations -in the implementation process. For example, interpersonal adaptation difficulties were experienced in the inner voice technique, and in the private property technique, the participants had problems in setting up a game to bring the character to life.

However, rituals, organizing a meeting and interviewing techniques were successfully applied in drama sessions. It is thought that the low number of preferences is due to the opinions

of pre-service teachers that other techniques can be applied more easily at primary school level and they can gain more skills.

3.1 Conclusion and Suggestions

As a result, after the drama studies carried out with the teacher candidates, their opinions about which drama techniques they would utilize were discussed above. To summarize briefly, the first five drama techniques that prospective teachers think of using in their lessons when they become teachers are found to be "Corridor of consciousness, Split screen, Telephone interviews, Gossip ring and Photo frame". Similarly, in the Warm-up games they plan to use, the ranking is observed as "Games played with the ball, Newspaper folding, Mirror, Creating a sculpture and Adhesive paper". Nonetheless, studies in the literature are generally observed to focus on the effects of drama on different areas (Okvuran, 2000; Selvi & Öztürk, 2000; Özsoy, 2003; Tokgöz, 2003; Özer, 2004; Sağırılı & Gürdal, 2004; Ünal, 2004; Oğur & Bağcı Kılıç, 2005; Duatepe & Akkuş, 2006; Özdemir & Üstündağ, 2007; Hamurcu, 2008; Şahbaz & Hamurcu, 2009; Kahyaoğlu, Yavuzer & Aydede, 2010; Başçı & Gündoğan, 2011; Altıntaş & Kaya, 2012; Çelikkaya, 2014; Karapınarlı & Görgeç, 2014; Durdukoca, 2015; Saylan, Altıntaş & Kaya, 2016; Şahin, 2018; Özkan & Tuğluk, 2018). In many of these studies, the effects of drama for teaching certain areas were examined, while in some parts the effects of attitudes etc. on different variables were discussed. In a study he conducted with pre-service teachers, Hamurcu (2018) accentuates the benefits of drama and whether or not it is used. According to the results obtained, they emphasized the benefits of teacher candidates such as learning with fun, activating the student, providing permanent learning, increasing creativity, being applicable in different lessons, and improving motivation and they also stated that they would like to use it when they become teachers in the future.

The findings obtained have limited applicability to the general population since this study was carried out in an education faculty and with a very limited number of pre-service teachers (N = 23), and it is based on only qualitative data. However, the findings gain meaning when it is considered that prospective teachers also reveal their willingness to apply drama in their lessons. In the light of the findings, it can be said that prospective teachers perceive the contributions of drama to our lives/students.

The data of this study will not be discussed once again here as they are discussed in detail under each table. However, in general, due to the content of the drama, it can be highlighted that it is an appropriate method to support creativity, collaboration, communication

and critical thinking, which are among the 21st century skills. It is thought that the warm-up activities, games and drama techniques that the prospective teachers plan to use were determined in accordance with this purpose.

In the light of the findings obtained from this research, the following recommendations are given below:

1. The study was conducted with a limited number of prospective teachers. Therefore, the generalizability of the available findings is also limited. It may be suggested that similar studies be carried out with more pre-service teachers from different departments.
2. With new researches, especially the effects of drama on individuals' knowledge and skills in different directions can be examined (Attitudes towards refugees, multiculturalism, communication skills, social skills, democratic attitudes, self-perceptions, empathy skills, professional competence, attitudes towards the teaching profession, etc.).

Information note: A brief summary of this study was presented as an oral presentation at the "International Symposium on Active Learning- ISAL 2019" organized by the Active Learning Association and TED Adana College between September 06-08, 2019, but was not published in full text.

DOI: 10.29250/sead.778780

Gönderilme Tarihi
10.08.2020

Makale Türü
Araştırma

Kabul Tarihi
13.11.2020

Buca Eğitim Fakültesi Dördüncü Sınıfta Okumakta Olan Sınıf Öğretmeni Adaylarının Drama Teknikleriyle İlgili Görüşleri

Doç. Dr. Hülya HAMURCU, Dokuz Eylül Üniversitesi, hulya.hamurcu@deu.edu.tr

Özet: İlkokulların ilk dört yılında öğretmenlik hizmetlerini yürütmekte olan sınıf öğretmenleri eğitim fakültelerinde eğitim alarak mezun olmakta ve KPSS sınav sonuçlarına göre atanabilmektedirler. Onların hizmet öncesi eğitimleri boyunca aldıkları çeşitli dersler arasında Genel Kültür Seçmeli Dersleri ve Meslek Bilgisi Seçmeli Dersleri yer almaktadır. Yeni Sınıf Öğretmenliği Lisans programları uygulanmaya başlamadan önce Drama dersleri zorunlu derslerden biri olup 3. Sınıflarda haftada 4 saat olarak okutulmaktaydı. Ayrıca farklı üniversitelerde Seçmeli dersler kapsamında açılmış olan “Fen bilgisinde drama, Sosyal bilgilerde drama, Yaratıcı drama, Eğitimde drama” tanımlamalarıyla farklı dersler de bulunmaktadır. Buca Eğitim Fakültesi’nde de 4. Sınıfta seçmeli olarak “Eğitimde Drama uygulamaları” dersi yer almaktadır. Bir Durum Çalışması olarak yürütülen bu araştırmada Sınıf Öğretmeni adaylarının ilkokullarda drama uygularken en çok hangi tekniklerden ve ısınma oyunlarından yararlanmayı düşündükleri incelenmiştir. Araştırma Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim dalında, 2018–2019 öğretim yılı bahar döneminde Seçmeli Drama dersini alan bir şubedeki gönüllü öğrencilerle yürütülmüştür (N=23). Nisan ayında öğrencilere açık uçlu bir soru yöneltilerek onlardan kompozisyon olarak cevaplamaları talep edilmiştir. Öğretmen adaylarına atandıklarında bir öğretmen olarak ilkokullarda “Isınma oyunları ve drama tekniklerinden hangilerini tercih etmeyi düşündükleri” sorulmuştur. Beş tercih yapmaları istenmiştir. Verilen bu yanıtlar içerik analizine tabi tutularak tablolar yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmen adayları drama tekniklerinden en fazla Bilinç koridoru (N= 17), Bölünmüş ekran (N=12), Telefon görüşmeleri (N=9) ve Dedikodu halkası (N=9) kullanmayı düşündüklerini belirtmişlerdir. Diğer bulgulara ve önerilere çalışmada ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sınıf öğretmeni adayı, Drama teknikleri, Isınma oyunları

1. Giriş

İlkokulların ilk dört yılında öğretmenlik hizmetlerini yürütmekte olan Sınıf öğretmenleri Eğitim Fakültelerinde eğitim alarak mezun olmakta ve KPSS sonuçlarına göre atanabilmektedirler. Öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimleri boyunca aldıkları çeşitli dersler arasında; Alan dersleri, Genel kültür dersleri ve Meslek bilgisi dersleri yer almaktadır. Yeni Sınıf Öğretmenliği Lisans programları uygulanmaya başlamadan önce (2018) Drama dersleri zorunlu derslerden biri olup 3. Sınıflarda haftada 4 saat olarak okutulmaktaydı. Ayrıca farklı üniversitelerde seçmeli dersler kapsamında açılmış olan Fen bilgisinde drama, Sosyal bilgilerde drama, Yaratıcı drama, Eğitimde drama tanımlamalarıyla farklı derslerde bulunmaktadır. Buca Eğitim Fakültesi'nde de 4. Sınıfta seçmeli olarak "Eğitimde Drama Uygulamaları" dersi yer almaktadır (http://debis.deu.edu.tr/ders-katalog/2016-2017/tr/tr_1117_1117_2157.html).

Drama dendiğinde farklı anlamlar çıkarılsa da bu kelimenin Yunanca "Dran" ve "Dranein" terimlerinden kök aldığı ve yapmak, etmek, eylemek anlamına geldiği bilinmektedir (MEB, 2003:8). Bir yöntem olarak drama tiyatrodaki, sahne sanatları eğitiminde ve öğretimde kullanılabilir. Drama ile ilgili çalışmalarda eğitici/eğitsel drama, yaratıcı drama, psiko-drama, sosyo-drama vb. tanımlamalara rastlanmaktadır. Bu çalışmada genel kullanım olarak drama tanımı benimsenmiş ve içinde hem yaratıcılığı hem de eğitsel öğeleri içeren bir süreci içerdiği belirlenmiştir. Tüm dünyada daha erken tarihlerde başladığı öngörülse de (1920'ler) ülkemizde 1938 programına girdiği, 1950'ler de bu alanda kitaplar yayımlandığı bilinmektedir (Adıgüzel, 2013: 148-252). Eğitim sürecine yaygın olarak girişinde ise Tamer Levent ve İnci San hocaların 1970 ve 1980'li yıllarındaki katkıları büyüktür. O tarihten günümüze ülkemizde bu alanda sayısız çalışmalar (tezler, araştırmalar, sempozyumlar, çalıştaylar, atölyeler,vb.) gerçekleştirilmiştir.

Özellikle son yıllarda da eğitim sürecinde bir yöntem olarak kullanımının yaygınlaştığı bilinmektedir. Çocuğu eğitim sürecinde aktif kılan, çocuğun kendisini başkalarının yerine koyarak, çok yönlü düşünmesini, kendini ifade edebilmesini ve yaratıcı olmasını sağlayan uygulamalar olarak tanımlanabilen (Anadolu Üniversitesi Yayını [AUYY] 2016:6) bu süreç Milli Eğitim Bakanlığı tarafından da çeşitli yayınlarla desteklenmiştir (MEB, 2003 ve 2004). Sonuç olarak gerek alanın yaygınlaşması ve gerekse de öğretimde yaparak-yaşayarak öğrenmeyi sağlayan ve eğlenceli bir ortam oluşmasına olanak sağlayan bu yöntem açısından ulaşılan nokta olumlu olarak değerlendirilmektedir.

Alan yazın incelendiğinde; dramanın öğrencilerin veya öğretmen adaylarının dersteki başarı ve tutumları üzerine, dramaya yönelik tutuma, cinsiyete göre olası farklılıklara, sosyalleşmeye, yaratıcılık vb. yönelik etkilerine ilişkin çeşitli araştırmaların yapıldığı görülmektedir (Ömeroğlu, 1990; Üstündağ, 1997; Şahin ve Oktay, 1998; Koç, 1999; Okvuran, 2000; Selvi ve Öztürk, 2000; Aylıkçı Şimşek, 2001; Özsoy,2003; Tokgöz, 2003; Özer, 2004; Sağır ve Gürdal, 2004; Ünal, 2004; Oğur ve Bağcı Kılıç, 2005; Duatepe ve Akkuş, 2006; Özdemir ve Üstündağ, 2007; Hamurcu, 2008; Şahbaz ve Hamurcu, 2009; Kahyaoğlu, Yavuzer ve Aydede, 2010; Başçı ve Gündoğan, 2011; Altıntaş ve Kaya, 2012; Çelikkaya, 2014; Karapınarlı ve Görgeç, 2014; Durdukoca, 2015; Saylan, Altıntaş ve Kaya, 2016;). Ayrıca son yıllarda ilkököl ve anaokulu düzeyinde gerek Türkçe öğretiminde (Şahin, 2018) ve gerekse de Matematik öğretiminde dramanın olumlu yöndeki etkilerini gösteren araştırmalar da (Özkan ve Tuğluk, 2018) bulunmaktadır.

Üniversite öğrencileriyle drama'nın yararlarına yönelik benzer bir çalışmayı gerçekleştiren Hamurcu (2018) öğretmen adaylarının drama'nın eğlenerek öğrenmek, öğrenciyi aktif kılmak, kalıcı öğrenmeyi sağlamak, yaratıcılığı artırmak, farklı derslerde uygulanabilir olmak, motivasyonu geliştirmek vb. gibi yararlarını belirlediklerini tespit etmiştir. Ayrıca bu çalışmada öğretmen adayları dramayı derslerinde kullanacaklarını da vurgulamışlardır.

Sonuç olarak tüm bu çalışmaların ışığında bu araştırmanın sorusu;

“Öğretmen adaylarının atandıklarında bir öğretmen olarak ilkökullarda “Isınma oyunları ve drama tekniklerinden hangilerini tercih etmeyi düşündükleri” olmuştur. Öğretmen adaylarına yöneltilen bu soruda nedenleriyle birlikte beş tercihte bulunmaları istenmiştir.

2. Yöntem

Nitel araştırma desenlerinden biri olan Durum Çalışması şeklinde yürütülen bu araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının ilkökullarda drama uygularken en çok hangi tekniklerden ve ısınma oyunlarından yararlanmayı düşündükleri incelenmiştir. Böylece “bir olayı meydana getiren ayrıntıları tanımlamak ve görmek” amaçlanmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008: 249-250). Süreçte sadece nitel araştırma modelinden yararlanılmıştır. Öğretmen adaylarına atandıklarında, bir öğretmen olarak ilkökullarda “Isınma oyunları ve drama tekniklerinden hangilerini tercih etmeyi düşündükleri” sorulmuş ve beş tercihte bulunmaları istenmiştir. Doküman analizi yolu ile öğretmen adaylarına yöneltilen açık uçlu soruya verilen cevaplar üzerinde içerik analizi gerçekleştirilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2000: 155-175).

2.1 Çalışma grubu

Araştırma Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim dalında, 2018–2019 öğretim yılı bahar döneminde seçmeli drama derslerini alan 1 şubedeki gönüllü öğrencilerle yürütülmüştür (N=23). Belirlenen dönemde üniversitede yapılan çalışmalar için etik kurul onayı istenmediğinden izin alınmamıştır. Bu katılımcıların 6'sı erkek, 17'si ise kadındır. Nisan ayında öğrencilere açık uçlu bir soru yöneltilerek onlardan kompozisyon olarak cevaplamaları talep edilmiştir.

2.2 Verilerin analizi

Öğretmen adaylarının yazdıkları cevaplar araştırmacı tarafından okunarak tercih ettikleri ısınma oyunları ve drama teknikleri 2 tema oluşturacak şekilde listelenmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2000: 155-175). Bu süreçte cinsiyet değişkeni de göz önüne alınmıştır. Elde edilen veriler ikinci bir uzman tarafından okunarak güvenilirliği incelenmiştir. Sadece 2 kodlama da sorun olduğu görülmüş ve sonuç olarak .95 düzeyinde bir uyum olduğu belirlenmiştir.

Ulaşılan bu sonuç bulguların tartışılması için yeterli görülmüştür. Verilerin tabloya aktarılmasında cinsiyete göre frekansları da belirtilmiştir. Analiz sürecinde öğretmen adaylarının bu maddelerin kaçınıcı tercihleri olduğunun da dökümü yapılmış ancak tablolastırmada zorluk yaratması nedeniyle verilmemiştir.

2.3 Drama çalışmalarının uygulanma süreci

Drama uygulamaları bir dönem boyunca sürmüş (14 hafta) olup ara sınav uygulamaları dönemin 7-8. haftalarında ve ders saatinde yapıldığı için 1 hafta sınava ayrılmıştır. İlk hafta derste öğrencilerle tanışma yapılmış ve dersin işleniş hakkında bilgi verilmiştir. Bir önceki yıl drama dersi almış olan öğretmen adayları ile ilk 3-4 hafta genel bir teorik bilgi tekrarı yapılmış ve yapılacak/planlanacak uygulamalar açıklanmıştır. Uygulama sürecindeki drama oturumları genel olarak 3 aşamalı olarak planlanmıştır. Oturumlar; 1-Isınma ve uyum çalışmaları/oyunlar 2- Asıl çalışma süreci (doğaçlama ve oluşumlar) ile 3. Rahatlama ve değerlendirme süreci olarak gerçekleştirilmiştir. İlk 2 uygulama haftasında drama lideri kendi hazırladığı planlara göre oturumları yönetmiş ve gerekli yerlerde öğretmen adaylarına sürecin işleyişine ait bilgiler vermiştir.

Diğer haftalarda ise öğretmen adayları kendileri gruplar halinde gerek alan öğretimine yönelik (İlkokuldaki Fen, Türkçe, Matematik, Hayat bilgisi vb. dersleri) gerekse de kendi tercihlerine uygun olarak yaratıcı drama oturumları planlamışlar ve liderlik yaparak süreci

yönetmişlerdir. Dersler 90 dakika olduğundan öğretmen adayları buna göre planlamayı yapmışlar ve her oturumun sonunda mutlaka bir değerlendirme süreci yer almıştır. Lider tüm süreçlere bizzat katılmış ve katılımcıların sayıları yeterli olmadığı durumlarda doğaçlama ve oyunlarda da yer almıştır. Drama süreçlerinde yapılan değerlendirmelerde dile getirilen yorumlar da bu araştırmanın ortaya çıkışında etkili olmuştur. Nisan ayında bir oturum sürecinde adaylara yukarıda belirtilen soru verilmiş ve cevaplamaları istenmiştir. Adaylardan maddeler halinde alınan cevaplar da analize tabi tutulmuştur.

3. Bulgular ve Tartışma

Çalışmanın bu bölümünde soruya verilen cevapların analizi ile elde edilen bulgular yorumlanmaktadır. Tablodaki sıralamaların analiz bölümünde verilen açıklamaların ışığında ele alınmasının uygun olduğu düşünülmektedir. Aşağıda verilen ilk tabloda öğretmen adaylarının hangi ısınma oyunlarını tercih edeceklerine yönelik görüşleri yer almaktadır. Tabloda kadın öğretmen adayları “k” ile erkek öğretmen adayları ise “e” ile gösterilmiştir.

Tablo1

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Dramada Yararlanmayı Düşündükleri Isınma Oyunlarına İlişkin Görüşlerinin Analiz Sonuçları (N=23)

	Isınma oyunları	Ö. Aday sayısı/Cinsiyet (k ve e)	Toplam
1	Topla oynanan oyunlar (isim vb.)	4k+2e	6
2	Gazete katlama	4k+2e	6
3	Ayna	3k	3
4	Heykel oluşturma	3k	3
5	Yapışkan kağıtlar	2k	2
6	Hareketi kim başlattı	2k	2
7	Güven havuzu	1k+1e	2
8	Dikkat çalışması (vücutla)	1k+1e	2
9	Eşini bul/eşleşme	1k+1e	2
10	Öt kuşum öt	1k+1e	2
11	Meyve sepeti	2k	2
12	Nesi var	1k	1
13	Yürüme	1k	1
14	Hırsız kim	1e	1
15	Sandalye kapmaca	1k	1
16	Caddeler ve sokaklar/yönler	1e	1
17	Sıcak-soğuk	1e	1
18	Köşe kapmaca	1k	1

Tablodan da görülebileceği gibi öğretmen adaylarının drama çalışmalarının ilk aşaması olan ısınma ve oyun sürecinde kullanmayı düşündükleri alıştırmalar oldukça farklılıklar göstermektedir. Bilindiği gibi bu aşamayla dramaya bir başlangıç yapmak amaçlanmakta, katılımcıların ve liderin birbirleriyle kaynaşmaları sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu süreç aynı zamanda bireyin ortama alışmasını ve kendini fiziksel ve ruhen dramaya hazır hissetmesini de

sağlamaya yönelik planlanmaktadır. Bilindiği gibi; bireyler arası tanışma, iletişim, güven ve uyum gibi öğeleri içeren bu süreç lider tarafından planlanır ve uygulanır (MEB, 2003: 42).

Süreç farklı şekillerde tanımlanabilmektedir. Örneğin; MEB (2004: 36) ısınma çalışmalarını Yürüme, Koşma, Duyumsama olarak sınıflamakta iken MEB'te (2003: 42-53) ise bu çalışmalar "a. fiziksel ısınma, b. grubun birbirine ısınması ve c. iletişimi artırıcı ısınma çalışmaları" olarak tanımlanmıştır.

Bir yaratıcı drama oturumunu 'I. Isınma ve hazırlık, II. Canlandırma, III. Değerlendirme-Tartışma' olarak tanımlayan Adıgüzel'e (2013: 109) göre de ısınmada amaç bir grup dinamiği oluşturmak ve bir sonraki aşamaya hazırlık yapmaktır. Bu süreçte beden ve zihin birlikte çalışır.

Genel olarak, ısınma oyunlarının ana çalışmaya uyumlu bir şekilde seçilmesi sürecin etkili olmasında önerilen bir durumdur. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre öğretmen adayları ısınma çalışmalarından en fazla tercih edecekleri arasında ilk sıralarda Topla oynanan oyunlar (6), Gazete katlama (6), Ayna (3), Heykel oluşturma (3) yer almaktadır. Daha az sayıda olmak üzere ise; Yapışkan kağıtlar, Hareketi kim başlattı, Güven havuzu, dikkat çalışmaları, eşini bulma, öt kuşum öt ve meyve sepeti ise 2'şer öğretmen adayınca belirtilen ısınma çalışmalarından olmuştur. Listedeki diğerleri ise sadece birer kez bahsedilmiştir.

Buradaki 18 oyun arasında yukarıda belirtilen gruplamalar dikkate alınırsa her sınıftan alıştırmaların yer aldığı görülmektedir. Öğretmen adaylarının ısınma sürecinde kaynaşmayı, tanışmayı, fiziksel hareketliliği, güven sağlamayı vb. hedeflediği görülmektedir. Bu durum her ne kadar sınırlı sayıda ısınma alıştırmalarından bahsedilmiş olsa da araştırmacı tarafından olumlu bulunmuştur.

Ancak araştırmacı için listedeki en dikkat çeken bulgu Yürüme olmuştur. Sadece bir öğretmen adayı tarafından ısınma çalışmaları için bu alıştırmadan bahsedilmiştir. Oysa birçok drama çalışmasına liderler yürüme ile başlamaktadır. Hızlı, yavaş, müzik eşliğinde, kızgın kumda, nehir kenarında, kaygan taşlarda vb. farklı şekillerde yürünerek sürece giriş yapılabilir. Sadece bir kişi tarafından bahsedilmesi araştırmacıya göre yürümenin bir ısınma çalışması olmasından ziyade genel bir başlama olarak kabul edildiğini düşündürmüştür.

Çalışmanın bu bölümünde de öğretmen adaylarının öğretmen olarak atandıklarında hangi drama tekniklerinden yararlanmayı düşündüklerine yönelik görüşleri yer almaktadır. Aşağıdaki tabloda elde edilen bulgular sunulmaktadır.

Tablo2

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Dramada Yararlanmayı Düşündükleri Drama Tekniklerine İlişkin Görüşlerinin Analiz Sonuçları (N=23)

	Drama teknikleri	Ö. Aday sayısı/ Cinsiyet (k ve e)	Toplam
1	Bilinç koridoru	13k+4e	17
2	Bölünmüş ekran	9k+3e	12
3	Telefon görüşmeleri	7k+2e	9
4	Dedikodu halkası	9k	9
5	Fotoğraf karesi	3k+1e	4
6	Pantomim	2k+2e	4
7	Geriyeye dönüş	3k	3
8	Sıcak sandalye	2k+1e	3
9	Doğaçlama	1k+2e	3
10	Rol oynama	2k	2
11	Donuk imge	1k+1e	2
12	Rol içinde yazma/ mektup yazma	2k	2
13	İç ses- dış ses	1k	1
14	Toplantı düzenleme	1k	1
15	Ritüeller	1e	1
16	Özel mülkiyet	1k	1
17	Röportaj yapma	1k	1

Tablo 2'den de görüldüğü gibi öğretmen adayları toplam 17 drama tekniğinden yararlanmayı düşündüklerini belirtmişlerdir. Isınmadan farklı olarak bu tablo da bazı tekniklerin daha fazla kişi tarafından tercih edildiği görülmektedir.

Örneğin 23 öğretmenden 17'si Bilinç koridoru tekniğini mutlaka kullanacağını belirtmiştir. Bu teknik ana karakterin karşılaştığı bir ikilemde karar alma sürecinde kullanılabilir (AUY, 2016: 72). Böylece oyundaki kişiye alacağı kararda yardımcı olmak hedeflenmektedir. Öğretmen adaylarının bu tekniği belirlemesinin altında yatan nedenin sınıflarında karşılaşılabilecekleri sorunlarda öğrencilere düşünmede ve farklı görüşleri dinlemede yol gösterebilmesinin olduğu düşünülmektedir.

İkinci sırada yer alan teknik ise Bölünmüş ekran olmuştur (12 kişi). Bu tekniğin özelliği farklı zaman ya da yerde geçen iki sahnenin bir bütünlük içinde bir arada tasarlanarak oynanmasıdır (Adıgüzel, 2013: 402). Böylece iki durum arasındaki ilişkiler tartışmaya açılabilir. Öğretmen adaylarının bu seçiminin de öğrencilere farklı olaylar arasındaki ilişkileri gösterebilme isteğinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Üçüncü olarak 9 öğretmen adayınca seçilen teknik ise Telefon görüşmeleri olmuştur. Cep telefonlarının hayatımızın her alanına girdiği günümüzde bu teknik drama sürecinde öykünün gelişimi için kullanılabilir. Adıgüzel'in de (2013: 401) vurguladığı gibi telefon aracılığı ile gelen bilgiler süreci yönlendirmede önemlidir. Her görüşme, her gelen haber ya da bilgi dramadaki kurguyu/öyküyü geliştirebilir ve süreci gerçekleştirmede destekleyici olabilir.

Öğretmen adaylarının bu tekniği seçmesinin günümüz teknolojisi düşünüldüğünde pratik ve uygun bir tercih olduğu düşünülmektedir.

Benzer şekilde 9 öğretmen adayınca belirtilen diğer bir teknik te Dedikodu halkası olmuştur. Bu teknik drama sürecinde rolle ilgili olayların grup içinde abartılarak, dedikodu haline dönüştürülerek yayılması ve böylece çatışma durumlarının yaratılmasında kullanılabilir (AUY, 2016: 72). Toplumumuzda kişilerin aile veya işyerlerinde olayları farklı algıladığı ya da abarttığı durumlar yaşanabilmektedir. İşte dramadaki bu teknikle/ örneklemelerle insanların gereksiz yere farklı algılanabilen durumlarla karşılaşmaları (canlandırmaları /...mış gibi yapılarak) sağlanabilmektedir. Böylece drama katılımcıları yaşanan sorunla ilgili empati kurabilmekte ve olaylara farklı açılardan bakabilmektedirler. Öğretmen adaylarının bu tekniği seçmesinin altında yatan nedenin bu olduğu düşünülmektedir.

Fotoğraf karesi oluşturma ve Pantomim teknikleri ise dörder öğretmen adayı tarafından belirtilmişlerdir. Her iki tekniğin de sözsüz olması dikkat çekicidir. İlkinde katılımcılar bir anın resmini/fotoğrafını oluşturmada (AUY, 2016: 71), diğerinde ise sözsüz hareketlerle (Adıgüzel, 2013: 385) bir olay, düşünce ya da duyguyu canlandırmaktadırlar. Her ikisi de vücut dili, jest ve mimiklere dayanmaktadır. Öğretmen adaylarının bu tercihinin nedeni olarak; öğrencilerinde kendilerini ifade etmede kazanmaları gereken bir beceri olduğu düşüncesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Üçer öğretmen adayınca tercih edilen tekniklerde Geriye dönüş, Sıcak sandalye ve Doğaçlama olmuştur. Aslında doğaçlamanın dramının bütününde ve her an var olduğu düşünülebilir. Çünkü 'dramanın özü doğaçlamalara dayanır' (MEB, 2004: 74). Bu süreçte kalıpları önceden belli olmadan; hayal gücüne dayalı bir şekilde, özgür bir yaratma eylemi ortaya konulmaktadır. Bu nedenle öğretmen adaylarının doğaçlama tercihinin öğrencilerin yaratıcılıklarını teşvik etmede önemli olduğu düşünülmektedir.

Geriye dönüş tekniğinde ise oluşturulan oyunda şimdiki ve geçmişteki durumlar sergilenerek, olaylar arasında ilişki kurulması, anlaşılması sağlanmaya çalışılır. Adıgüzel' in de vurguladığı gibi bu teknik geçmiş ile şimdi arasında bağlantı kurma, nedenleri sorgulama olanağı sağlayabilir (2013: 374). Özellikle küçük yaş grubu çocuklarıyla bu tekniğin kullanılması sayesinde; öğrencilerin olayların nedenleri veya sonuçları arasındaki ilişkiyi anlamalarında yardımcı olunabilir. Öğretmen adaylarının tercihinin bu nedene bağlı olduğu düşünülmektedir.

Sıcak sandalye tekniği dramadaki karaktere katılımcılar tarafından sorular sorulması şeklinde gerçekleştirilir. Bu süreçte karakterin düşünceleri, değerleri, davranışları

sorgulanabileceği için iyi yönetilmesi önemlidir. Burada karakter sorgulanmalı, katılımcıya dönük öznel yaşantılar, duygular sorulmamalıdır. Adıgüzel' de teknikte sınırların aşılmasına vurgu yapmıştır (2013: 377). Araştırmacı bu tekniğin psikodrama oturumlarına daha uygun olduğunu düşünmektedir. Sadece 3 öğretmen adayınca tercih edilmesini de önemli bulmaktadır. Eğer iyi uygulanmaz ve yönetilemezse ilkokul çağındaki çocuklar için kaygı, gerilim kaynağı olabilir.

İkişer öğretmen adayınca tercih edilmiş olan teknikler de Rol oynama, Donuk imge ve Rol içinde yazmadır. Katılımcıların rol oynaması; o role ait kimliğe bürünmeleri ve yaratıcılıklarını, beden dillerini ortaya koyarak kendilerini ifade edebilmelerini sağlamaktadır. Benzer şekilde rol içinde yazmada da girdikleri role uygun olarak yazmaları beklenmektedir. Bu süreç öğrencilerin okuma yazma becerilerini geliştirmeye elverişli ve etkili bir tekniktir (MEB, 2004: 78-79). Öğretmen adaylarının tercihlerinin öğrencilerinde bu becerileri geliştirmeye yönelik olduğu düşünülmektedir.

Donuk imge tekniğinde ise, katılımcılar drama sırasında kendi bedenleri ile hareketsiz, sessiz, sözsüz görüntüler oluştururlar (Adıgüzel, 2013: 379). Böylece gruba mesajlarını verirler. Oluşturulan bu imge diğer kişilerce anlaşılabilir. Bu noktada beden dili, jest ve mimiklerin kullanımı önem kazanmaktadır. Öğretmen adaylarınca bu tekniğin tercih edilmesinin nedeni olarak onların yukarıda bahsedilen becerilerinin geliştirilmesi olduğu düşünülmektedir.

Son olarak sadece birer öğretmen adayınca tercih edilen teknikler ise; İç ses-dış ses, Toplantı düzenleme, Ritüeller, Özel mülkiyet ve Röportaj yapma olmuştur. Bu tekniklerin daha az sayıda öğretmen adayınca tercih edilmesinin nedenleri arasında canlandırmalar sırasında - uygulama sürecinde- yaşanan bazı zorluklardan kaynaklandığı düşünülmektedir. Örneğin iç ses tekniğinde kişiler arası uyum zorlukları yaşanmış ve özel mülkiyet tekniğinde de katılımcılar karaktere can vermede oyun kurmada sorun yaşamışlardır.

Ancak ritüeller, toplantı düzenleme ve röportaj yapma teknikleri drama oturumlarında başarıyla uygulanmıştır. Tercih sayısının azlığının öğretmen adaylarının diğer tekniklerin ilkokul düzeyinde daha rahat uygulanabileceği ve daha fazla beceri kazandırabileceğine yönelik görüşlerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

3.1 Sonuç ve öneriler

Sonuç olarak öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilen drama çalışmaları sonrasında onların hangi drama tekniklerinden yararlanacaklarına yönelik görüşleri yukarıda ele alınmıştır. Kısaca özetlenecek olursa öğretmen adaylarının öğretmen olduklarında derslerinde yararlanmayı

düşündükleri drama teknikleri arasında ilk beş sırayı; “Bilinç koridoru, Bölünmüş ekran, Telefon görüşmeleri, Dedikodu halkası ve Fotoğraf karesi” almaktadır. Benzer şekilde kullanmayı planladıkları ısınma oyunlarında ise sıralama “Topla oynanan oyunlar, Gazete katlama, Ayna, Heykel oluşturma ve Yapışkan kağıtlardır”. Oysa; alan yazındaki çalışmalarda genellikle dramanın farklı alanlara yönelik etkileri üzerinde durulduğu görülmektedir (Okvuran, 2000; Selvi ve Öztürk, 2000; Özsoy, 2003; Tokgöz, 2003; Özer, 2004; Sağır ve Gürdal, 2004; Ünal, 2004; Oğur ve Bağcı Kılıç, 2005; Duatepe ve Akkuş, 2006; Özdemir ve Üstündağ, 2007; Hamurcu, 2008; Şahbaz ve Hamurcu, 2009; Kahyaoğlu, Yavuzer ve Aydede, 2010; Başçı ve Gündoğan, 2011; Altıntaş ve Kaya, 2012; Çelikkaya, 2014; Karapınarlı ve Görgen, 2014; Durdukoca, 2015; Saylan, Altıntaş ve Kaya, 2016; Şahin, 2018; Özkan ve Tuğluk, 2018). Bu çalışmaların birçoğunda belli alanların öğretimine yönelik dramanın etkileri incelenirken bir bölümünde ise tutumlar vb. farklı değişkenler üzerindeki etkileri tartışılmıştır. Öğretmen adayları ile yürüttüğü araştırmada Hamurcu (2018) dramanın yararları ve kullanıp kullanmadıklarını ele almıştır. Elde edilen sonuçlara göre; öğretmen adaylarının drama'nın eğlenerek öğrenmek, öğrenciyi aktif kılmak, kalıcı öğrenmeyi sağlamak, yaratıcılığı artırmak, farklı derslerde uygulanabilir olmak, motivasyonu geliştirmek vb. gibi yararlarını vurgulamışlar ve ileride öğretmen olduklarında kullanmayı istediklerini de belirtmişlerdir.

Bu çalışma bir eğitim fakültesinde ve oldukça sınırlı sayıda öğretmen adayı (N=23) ile ve sadece nitel verilere dayanılarak gerçekleştirildiğinden; elde edilen bulguların genel evrene genellebilirliği sınırlıdır. Ancak öğretmen adaylarının dramayı derslerinde uygulamaya yönelik istekliliğini de ortaya koyduğu düşünüldüğünde bulgular anlam kazanmaktadır. Bulguların ışığında öğretmen adaylarının dramanın hayatımıza/ öğrencilerimize olan katkılarını algıladıkları söylenebilir.

Bu çalışmanın verileri her tablonun altında ayrıntılı olarak tartışıldığı için burada bir kez daha tartışılmayacaktır. Ancak genel olarak bakıldığında dramanın içeriği nedeniyle; 21.yüzyıl becerileri arasında yer alan yaratıcılık, işbirliği, iletişim ve eleştirel düşünmeyi desteklemekte uygun bir yöntem olduğu söylenebilir. Öğretmen adaylarının kullanmayı planladıkları ısınma çalışmaları, oyunlar ve drama tekniklerinin de bu amaca uygun belirlendiği düşünülmektedir.

Bu araştırmadan elde edilen bulguların ışığında da aşağıdaki önerilerde bulunmaktadır,

1. Çalışma sınırlı sayıda öğretmen adayıyla gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle ulaşılabilen bulguların genellebilirliği de sınırlıdır. Benzer araştırmaların farklı anabilim dallarındaki daha fazla öğretmen adayı ile gerçekleştirilmesi önerilebilir.

2. Yeni yapılacak araştırmalarla özellikle dramanın bireylerin farklı yöndeki bilgi ve becerileri üzerindeki etkileri incelenebilir (Sığınmacılara yönelik yaklaşımlar, çok kültürlülük, iletişim becerileri, sosyal beceriler, demokratik tutumları, benlik algıları, empati kurabilme becerileri, mesleki yeterlilik, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar, vb.).

Bilgilendirme notu: Bu çalışmanın kısa bir özeti 06-08 Eylül 2019 tarihleri arasında Etkin Öğrenme Derneği ve TED Adana Koleji işbirliğiyle düzenlenen 'International Symposium on Active Learning- ISAL 2019' da sözlü bildiri olarak sunulmuş ancak tam metin olarak yayımlanmamıştır.

REFERENCES/KAYNAKLAR

- Adıgüzel, Ö. (2013). *Eğitimde Yaratıcı Drama*, 3.Baskı, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- AU- Anadolu Üniversitesi Yayını (2016). *Çocuk ve Drama*, Ed. Serap Öngören, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını, No: 3285.
- Altıntaş, E. ve Kaya, H. (2012). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Drama Yöntemiyle Fen ve Teknoloji Dersinin İşlenmesine Yönelik Öz-yeterlik ve Tutumları. *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 28 (4), 287-295.
- Aylıkçı, Ş, E. (2001). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Drama Tekniğinin Kalıcılığın Arttırılmasında Kullanılması*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi), İstanbul.
- Başçı, Z. ve Gündoğan, K. (2011). Öğretmen Adaylarının Drama Dersine İlişkin Tutumları ve Görüşleri: Atatürk üniversitesi örneği. *Elementary Education Online*, 10(2), 454-467.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, (Geliştirilmiş 2. Baskı), Ankara: Pegem A yayıncılık.
- Çelikkaya, T. (2014). Sosyal Bilgiler Dersinde Drama Yönteminin Önemi ve Uygulama Örnekleri, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 9/2 Winter 2014*, 447-470.
- Duatepe, A. ve Akkuş, O. (2006). Yaratıcı Dramanın Matematik Eğitiminde Kullanılması: Kümeler Alt Öğrenme Alanında Bir Uygulama. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 89-95.
- Durdukoca, Ş. F. (2015). Examination Of Preschool Teacher Candidates' Views On Drama As A Course And A Teaching Method. *Erzincan University Journal of Education Faculty (EUJEF)*, 17(1), 153-174.
- Hamurcu, H. (2008). The Effects of Creative Drama on Self Efficacy Beliefs of Class Teacher Candidates in Science Education. ICES'08. Eastern Mediterranean University, Fagamusta, North Cyprus, *Proceedings of International Conference on Educational Science*, Volume II, 965-975.
- Hamurcu, H. (2018). Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokullarda Drama Uygulanmasına Yönelik Görüşleri: Bir Durum Çalışması, *Turkish Studies, Educational Sciences*,13(27), 815-828. DOI: 10.7827/TurkishStudies.14302

- Kahyaoğlu, H., Yavuzer, Y. ve Aydede, M. (2010) Fen Bilgisi Dersinin Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Akademik Başarıya Etkisi, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(3), 741-758.
- Karapınarlı, R. ve Görgeç, İ. (2014). Yaratıcı Drama Temelli Matematik Öğretiminin İlköğretim Öğrencilerin Başarı Ve Hatırlama Düzeyine Etkisi, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 9/5 Spring 2014*, p. 1005-1020, ANKARA-TURKEY
- Koç, F. (1999). *Yaratıcı Dramanın Öğrenmeye Etkisi: Sosyal Bilgiler Öğretiminde Bir Yöntem Olarak*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi), Ankara.
- MEB. (Milli Eğitim Bakanlığı). (2003). *İlköğretim Drama-1 (Öğretmen İçin)*. MEB. Basımevi, Ankara.
- MEB. (Milli Eğitim Bakanlığı). (2004). *Drama: Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri*, Birinci baskı, MEB. Devlet Kitapları, İstanbul.
- Oğur, B. ve Bağcı Kılıç, G. (2005), Fen Bilgisi Derslerine Drama Entegre Edilmesinin Öğrencilerin Fen Başarılarına Etkisi, *Eğitim Araştırmaları*. 20, 178-188.
- Okvuran, A. (2000). *Yaratıcı Dramaya Yönelik Tutumlar*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü EPÖ Anabilim Dalı. (Yayımlanmamış Doktora tezi), Ankara.
- Ömeroğlu, E. (1990). *Anaokuluna Giden Beş-Altı Yaşındaki Çocukların Sözel Yaratıcılıklarının Gelişimine Yaratıcı Drama Eğitiminin Etkisi*, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora tezi), Ankara.
- Özdemir, P. ve Üstündağ, T. (2007). Fen ve Teknoloji Alanındaki Ünlü Bilim Adamlarına İlişkin Yaratıcı Drama Eğitim Programı. *İlköğretim Online*, 6 (2), 226-233. <http://ilkogretim-online.org.tr> 20 Nisan 2009.
- Özer, M. (2004). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Demokratik Tutumlara ve Ders Başarılarına Etkisi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi), İzmir.
- Özkan, B. ve Tuğluk, N., M. (2018). Drama Temelli Matematik Etkinliklerinin 5 Yaş Çocukların Temel Bilimsel Süreç Becerilerine Etkisi, *Turkish Studies Educational Sciences Volume 13/11, Spring 2018*, p. 1083-1091 DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13392>
- Özsoy, N. (2003). İlköğretim Matematik Derslerinde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması, *BAÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. (5), 2, 112-119.
- Sağırılı, H. E. ve Gürdal, A. (2004), Fen Bilgisi Dersinde Drama Tekniğinin Öğrenci Tutumuna Etkisi, *V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi 16-18 Eylül 2002 Ankara bildiri kitabı*, Cilt-1, 374-379. Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi, Ankara.
- Saylan, A., Altıntaş, E. ve Kaya, H. (2016). Öğretmen Adaylarının Fen Bilimleri Dersinde Drama Yönteminin Kullanılmasına Yönelik Görüşleri, *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(6), 353- 366. DOI:10.9761/JASSS3351
- Selvi, K. ve Öztürk, A. (2000). Yaratıcı Drama Yöntemi İle Fen Öğretimi, *Eğitim ve Bilim*, (25), 116, 42-46.
- Şahbaz, Ö. ve Hamurcu, H. (2009). Yaratıcı Drama ile Fen Öğretiminin Öğrencilerin Sözel Yaratıcılıklarına, Başarılarına ve Derse Yönelik Tutumlarına Etkisi, *İlköğretim Eğitimi*, 26, 18-23.

- Şahin, A. (2018). Atasözlerinin Yaratıcı Drama ile Öğretilmesi, *Turkish Studies Educational Sciences Volume 13/19, Summer 2018, p. 1659-1668 DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13909>*
- Şahin, F. ve Oktay, A. (1998). İlkokul Öğrencilerinde El Yapması Modeller ve Dramatizasyonla Biyolojik Kavramlar ve Aralarındaki İlişkilerin Öğretilmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*,10, 265-277.
- Tokgöz, N. (2003). *Biyoloji Öğretiminde Yaratıcı Drama Yöntemiyle Geri kazanım Konusunda Duyarlılık Gösteriminin Ders Araçları Üretimine Yansımaları*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Tezsiz Yüksek Lisans Projesi), Ankara.
- Ünal, E. (2004). Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde Öğrenim Gören Son Sınıf Öğrencilerinin İlköğretimde Drama Derslerine İlişkin Tutumları. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. (5), 2, 1-15.
- Üstündağ, T. (1997). *Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Dersinin Öğretiminde Yaratıcı Dramanın Erişime ve Derse Yönelik Öğrenci Tutumlarına Etkisi*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora tezi), Ankara.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2000). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 2. Baskı, Ankara: Seçkin yayınları.

İnternet kaynakçası:

Seçmeli Ders; Eğitimde Drama Uygulamaları Dersi Lisans programı (http://debis.deu.edu.tr/ders-katalog/2016-2017/tr/tr_1117_1117_2157.html). 18 Eylül 2020.